

Prihodnost v Alpah

Novice o projektu

Maj 2007, št. 9/2007
www.cipra.org/prihodnost

Str. 1: Prihodnost storitev splošnega javnega interesa – priložnosti – primeri dobre prakse

Str.2: Gozdarski sektor znotraj regionalne politike

Str.2: Budoia: biomenza vzbuja zanimanje in navdušenje

Str.3: DYNALP²: sanjati in ukrepati tako, da bi mladi ostali na gorskih območjih

Str.3: Od ideje do izvajanja v praksi: delavnice v okviru projekta NENA

Str.3: Posebna številka biltena CIPRA Info in Memorandum za prihodnost v Alpah

Str.3: Novo na spletni strani www.cipra.org/prihodnost

Str.4: Roki za naslednje delavnice v okviru projekta „Prihodnost v Alpah“

Niz mednarodnih seminarjev „Širjenje znanja, povezovanje ljudi“

Prihodnost storitev splošnega javnega interesa v Alpah: izzivi – priložnosti – primeri dobre prakse

V avstrijskem kraju Warmbad-Villach/Beljak je 28. februarja in 1. marca 2007 potekala že četrta delavnica v okviru niza mednarodnih delavnic z naslovom „Širjenje znanja – povezovanje ljudi“.

Delavnico je obiskalo več kot sto udeležencev iz Avstrije, Francije, Italije in Nemčije.

© Amt der Kärntner Landesregierung

Izhodišče je bila problematika praznjenja perifernih območij: svoja vrata zapirajo trgovine z živili, ukinjajo se številna delovna mesta, prav tako otroški vrtci in šole. Mladi in višje izobraženi ljudje se odseljujejo. Da je ustrezna ponudba storitev osnovne oskrbe pogoj za kakovost življenja in gospodarsko moč podeželja ter socialno kompetenco, niso ugotovili le partnerji delovnih skupin PUSEMOR, temveč tudi strokovnjaki, ki sodelujejo v okviru projekta „Prihodnost v Alpah“.

Osrednja točka delavnice so bili primeri dobre prakse iz projekta CIPRE „Prihodnost v Alpah“ ter 25 pilotnih projektov PUSEMOR iz vseh sodelujočih alpskih držav in gorskih regij. Prvi dan delavnice je bil posvečen dvema prispevkoma splošne narave in večjemu številu predstavitev kot tudi sejmu projekta, drugega dne pa je bila na programu poldnevna strokovna ekskurzija ob otvoritvi

prvega "i-service point-a" v eni od koroških občin. Delo je nato potekalo v manjših skupinah, delavnica pa se je zaključila z okroglo mizo.

Delavnice se je udeležilo več kot sto oseb, od tega 60 iz Avstrije, 25 iz Italije, po 10 iz Francije in Nemčije ter 5 iz Slovenije. Politične kroge sta na delavnici zastopala dva člana deželne vlade. Tiskovne konference in strokovne ekskurzije se je udeležilo precejšnje število medijev, o delavnici pa so poročali tudi na radiju in televiziji koroškega deželnega studia ORF.

Niz mednarodnih seminarjev „Širjenje znanja, povezovanje ljudi“

Gozdarski sektor znotraj regionalne politike

Dne 29. in 30. marca se je v švicarskem Brigu okoli 50 strokovnjakov, večinoma s področja gozdarstva, udeležilo dvodnevne delavnice na temo regionalne politike. Prireditve, ki je potekala v nemškem in francoskem jeziku in bila organizirana v okviru niza delavnic „Širjenje znanja – povezovanje ljudi“, so se udeležili akterji iz Francije, Nemčije in Švice.

V uvodnem delu so se udeleženci seznanili z osnovami regionalne politike, predstavljen jim je bil tudi projekt "Prihodnost v Alpah". Kot popestritev je pozno popoldne sledil obisk naravnega parka Pfyn-Finges, ki velja za primer uspešnega regionalnega razvoja. Drugi dan delavnice je bila na programu predstavitev primerov dobre prakse v regionalnem razvoju iz Francije (Rhône Alpes) in švicarskega kantona Valais, o katerih so udeleženci razpravljali v manjših skupinah. Pomembno spoznanje delavnice je dejstvo, da bo moral gozdarski sektor v regionalni politiki intenzivneje sodelovati z drugimi sektorji, kot sta turizem ali kmetijstvo, in na področju odnosov z javnostmi delovati namensko, intenzivneje in predvsem bolj profesionalno. Za gozdarsko panogo je nujno potrebno, da intenzivneje sodeluje pri oblikovanju regionalne politike. Pomembni dejavniki uspešnosti projektov na področju regionalnega razvoja so zlasti ustrezne platforme za učinkovito povezovanje akterjev, vodilnih posameznikov z močno osebnostjo in vztrajnostjo ter inovativnih projektnih idej.

Sončno vreme in prijetno okolje, značilno za švicarski kanton ter pokušanje vin in *raclett* so jamčili za uspešen zaključek delavnice, obenem pa so pripomogli k medsebojnemu povezovanju in spoznavanju. Tako udeleženci delavnice domov niso odnesli le pridobljenega novega strokovnega znanja in idej, temveč so vzpostavili tudi številne zanimive osebne stike.

Izmenjava znanja, strokovna ekskurzija in lepo vreme so pripomogli k povezovanju in spoznavanju udeležencev.

© Fortbildung Wald und Landschaft

Kaj je novega pri projektih, ki so prejeli nagrado natečaja „Prihodnost v Alpah“

Budoia: biomenza vzbuja zanimanje in navdušenje

Sadne kolače so otroci pripravili v šolskem laboratoriju, ki so ga na šoli uredili s sredstvi nagrade Prihodnost v Alpah.

© Budoia

V Budoii sicer s težavami, a z velikim navdušenjem staršev, učiteljev in otrok nadaljujejo z izvajanjem projekta šolske menze. S pomočjo denarne nagrade, ki jo je občina zanj prejela na natečaju „Prihodnost v Alpah“, še naprej poteka tako pridobivanje družin za sodelovanje pri projektu kot tudi seznanjanje šolarjev s pravilnim prehranjevanjem.

Za otroke, ki se prehranjujejo v menzi ter obiskujejo domači vrtec in osnovno šolo, dnevno pripravijo 180 obrokov. Poleg tega menzo obiskuje tudi okoli deset učiteljev in učiteljic in nekateri občinski uslužbenci. Skupaj v šolskem letu pripravijo kar 22.000 obrokov. Podelitev nagrade in ustanovitev t.i. „nakupovalne skupnosti“ za družine sta pozornost ponovno usmerila na projekt. O občini Budoia, menzi in nakupovalni skupnosti so v rubriki „good news“ poročali tudi v Reportu, eni najboljših informativnih oddaj tretjega programa italijanskega RTV (RAI 3).

Nov zagon je projektu dala nakupovalna skupnost Gas Pedemontana, ki je začela delovati pred kratkim. Skupnost nabavlja neposredno pri domačih pridelovalcih sadje in zelenjavo, a tudi oljčno olje, parmezan, testenine, moko in agrume. Kuhinjo vodi vaška zadruga, v kateri so zaposleni kuhar, dva pomočnika in oseba, ki deli obroke. Projekt pomembno prispeva k ustvarjanju novih delovnih mest in razvoju domačega gospodarstva.

Upravljanje šolske menze v Budoii je nedvomno neobičajno (kar je bil eden od razlogov za podelitev nagrade), kar je povzročilo tudi nekatere dvome o pravilnem poslovanju. V dogovorih, sklenjenih med društvom in občino, so bile zato že spremenjene nekatere podrobnosti, v naslednjih mesecih pa bodo analizirane nove možnosti upravljanja v prihodnjem triletnem obdobju. Vsakodnevno vodenje obrata naj bi se tako poenostavilo, ne da bi se bilo treba odpovedati vrednotam, na podlagi katerih se je razvila pobuda. Vse te težave je mogoče reševati prav zaradi nedavno začtega projekta DYNALP².

DYNALP²: sanjati in ukrepati tako, da bi mladi ostali na gorskih območjih

Niz delavnic v okviru projekta DYNALP² se je začel v Bovcu, kjer so se 30. in 31. marca 2007 na prvi tovrstni delavnici ukvarjali z iskanjem rešitev, ki bi lahko preprečile odseljevanje mladih. Na prvi pogled se morda zdi, da se ta problematika nanaša le na posamezne alpske doline, a spoznanja in ugotovitve delavnice so lahko z različnih vidikov zanimive tudi za politike in akterje na lokalni ravni.

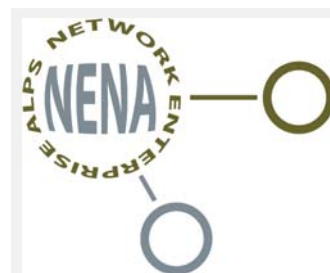
Uvodno predavanje je z mešanico filozofije in izkušenj projekta „Steinbacher Weg“ pokazalo, da je za preprečitev odseljevanja potrebna prava mešanica ustvarjalnosti in doslednosti. Začeti je treba z manjšimi koraki, ko vidimo vas v vlogi „biotopa“, kjer je treba ponovno vzpostaviti pogoje za nadaljevanje življenja oz. ga spet oživiti. Kako je to mogoče konkretno storiti, je bilo predstavljeno na posameznih primerih v okviru projektov „Prihodnost v Alpah“ in PUSEMOR (<http://www.pusemor.net>): določena območja, npr. doline v švicarskem Poschiavu, tako preizkušajo zlasti možnosti uporabe novih tehnologij. V dolini Trente, ki je bila cilj strokovne ekskurzije, so dosegli uspehe s spremenjenim načinom delovanja, in sicer z uspešnim sodelovanjem s TNP. Rezultat tega sodelovanja je bila med drugim gradnja informativnega centra, ki ima v dolini pomembno vlogo. Poročilo o izkušnjah italijanske doline Val Torre, kjer je zaradi malodušja prebivalcev težko razvijati optimistične perspektive glede odseljevanja, je jasno pokazalo, kako aktualna je pravzaprav tema delavnice.

V razpravi se je jasno pokazalo, kateri so razlogi za odseljevanje in kateri so morebitni ukrepi, ki jih omogoča zlasti trajnostni razvoj. Alpske občine po eni strani potrebujejo enake priložnosti kot mesta, po drugi strani pa morajo biti tudi same motivirane in imeti izoblikovane jasne cilje in vrednostne predstave.

DYNALP² je projekt, ki ga izvaja Omrežje občin Povezanost v Alpah in v okviru katerega se v prakso prenašajo spoznanja in informacije iz projekta „Prihodnost v Alpah“ na lokalni ravni.

Od ideje do izvajanja v praksi: delavnice v okviru projekta NENA

V okviru projekta Interreg III B NENA (<http://www.nena-network.net>) bo CIPRA International organizirala vrsto delavnic, katerih cilj je povezovanje podjetij z ustreznimi krovni organizacijami. Delavnice jim bodo namreč omogočile, da si ustvarijo pregled nad obstoječimi interesi in možnostmi za morebitno sodelovanje v lesnopredelovalnem sektorju ter na področju energijske učinkovitosti in obnovljivih virov energije. Poleg omenjenih vsebinskih vprašanj bo na delavnicah potekala razprava tudi o ustanovitvi vsealpske mreže podjetij, katerih delovanje je inovativno in usmerjeno v trajnostni razvoj. Prva delavnica bo 11. in 12. maja 2007 v švicarskem Churu ter v avstrijski zvezni deželi Vorarlberg, namenjena pa je podjetjem in krovni organizacijam, ki se pojavljajo v verigi ustvarjanja dodane vrednosti lesa. Druga delavnica bo 28. in 29. junija 2007 v francoskem Grenoblu, tema delavnice bo financiranje obnovljivih virov energije (zlasti sončne energije).

Posebna številka biltena CIPRA Info in Memorandum za prihodnost v Alpah

Marca je izšla posebna številka informativnega biltena CIPRA Info, ki bralce seznanja z rezultati in spoznanji projekta „Prihodnost v Alpah“. Tokratna številka prinaša povzetke zbranega znanja o načrtovanjih, strategijah političnega delovanja in projektih v Alpah, tako da je v zgoščenih obliki sedaj na voljo vsem, ki jih ta vprašanja zanimajo.

CIPRA je pripravila tudi poseben dokument - Schaanski memorandum, v katerem je opredelila svoje politične zahteve za vsak vsebinski sklop projekta Prihodnost v Alpah. Če je bilo, denimo, v okviru projekta mogoče prikazati, da družbeni in gospodarski razvoj nista odvisna le od dostopnosti regij v prometnotehničnem smislu, je CIPRA postavila zahtevo, da je treba spodbujati ekonomsko uspešne modele brez drastičnih ukrepov za izboljšanje prometne dostopnosti in da je treba podpreti raziskovanje dejavnikov uspešnosti tovrstnih modelov.

Informativni bilten in Memorandum sta objavljena na spletnem naslovu www.cipra.org.

Novo na www.cipra.org/prihodnost

Spletna stran projekta „Prihodnost v Alpah“ ima od pomladi novo podobo, postala pa je tudi eden od sestavnih delov spletnega portala CIPRE. Do informacij o projektu je sedaj mogoče dostopati enostavneje in prijetneje. Stran se redno obnavlja, dodajajo se novice in nove informacije o različnih dogodkih in prireditvah. Objavljen je tudi seznam kontaktnih naslovov ustanov, organizacij in projektov,

ki se ukvarjajo s trajnostnim razvojem. Programi, predavanja in predstavitve delavnic v okviru niza mednarodnih delavnic „Širjenje znanja – povezovanje ljudi“ se objavljajo sproti, možen je tudi prenos datotek z npr. gradivov delavnic, ki sta potekali v Bad Hindelangu v Nemčiji in v Admontu v Avstriji. Prav tako bo sledila objava zbornika oz. gradiva z delavnic konec januarja v Budimpešti (Cooperative Decision-making and Conflict Management in public planning and environment) in v Beljaku v Avstriji (Prihodnost storitev splošnega javnega interesa v Alpah: izzivi – priložnosti – primeri dobre prakse). Dokumenti bodo na voljo tudi na naslovu www.cipra.org/prihodnost.

Banka podatkov o zbranem znanju se trenutno posodablja, dodani so bili najnovejši podatki o projektih dobre prakse, od katerih je vsak teden izbran en projekt, ki je javnosti predstavljen na spletni strani kot „projekt tedna“.

Roki za naslednje delavnice v okviru projekta „Prihodnost v Alpah“ (podrobneje na www.cipra.org/prihodnost)

La qualità dell'ambiente e del territorio: come il turismo può creare valore aggiunto per le comunità alpine; 31.5.-1.6.07, Chiavenna (I); Partner: CIPRA Italia, WWF Italia, Jeziki: de, it.

Upravljanje zavarovanih območij v Alpah: priložnost za regionalni razvoj? 13.-14.6.07, Klagenfurt (A); Partner: CIPRA Avstrija; Jeziki: de, it, sl

Welche Partizipation brauchen raum- und umweltbezogene Projekte? 6.-7.9.07, Schweiz; Partner: SANU; Jeziki: de, fr.

O projektu „Prihodnost v Alpah“

Ciprin projekt „Prihodnost v Alpah“ je široko zastavljen projekt za upravljanje znanja, katerega cilj je spodbujanje trajnostnega razvoja Alp. Finančno ga podpira Sklad za varstvo narave MAVR. CIPRA s projektom prispeva k uresničevanju Alpske konvencije. Da bi si izmenjali in v praksi preizkusili izkušnje in strokovno znanje ter s tem podali pobude za uveljavitev trajnostnega razvoja na območju Alp, se morajo ljudje, podjetja in institucije med seboj povezovati.

„Prihodnost v Alpah“ tako povezuje ter podpira nove in obstoječe pobude, ki med seboj usklajujejo interese varstva narave, potrebe prebivalstva in gospodarske cilje. V ta namen bodo zbrana in ovrednotena aktualna spoznanja znanstvenih raziskav in praktične izkušnje ter pripravljena tako, da jih bo mogoče uporabiti v praksi (alpKnowhow). Dostop do rezultatov bo številnim deležnikom omogočil projektni del alpService. Pilotnim projektom trajnostnega razvoja, kjer se bodo uporabljala ta znanja, bosta zagotovljena podpora in spremljanje njihovega izvajanja. Projektni del alpPerformance pa pilotnim projektom trajnostnega razvoja, kjer se bodo uporabljala ta znanja, zagotavlja podporo in spremljanje njihovega izvajanja.

Vsebinsko podlago projekta „Prihodnost v Alpah“ tvori naslednjih šest sklopov: ustvarjanje dodane vrednosti na regionalni ravni, socialna kompetenca, zavarovana območja, mobilnost, nove oblike odločanja, politike in predpisi.

Čas izvajanja projekta: julij 2004 - december 2007 - www.cipra.org/prihodnost